

HELSEDIREKTORATET

Postboks 220 Skøyen

0213 OSLO

Deres ref:
25/14174

Vår ref
2026/661-1

Saksbehandler
Britt Kristoffersen Løksa

Dato
31.05.2026

Høringssvar - Utredning av aldersgrupper i Mammografiprogrammet

Hamarøy kommunestyre har vedtatt at Hábmera suohkan / Hamarøy kommune skal være en foregangskommune på kvinnehelse. Dette skal gjenspeiles i tjenester til befolkningen og som del av kommunens arbeidsgiver- og personalpolitikk.

Bakgrunnen for vedtaket er en erkjennelse av at kvinnehelse over tid har fått for lite oppmerksomhet, og en ambisjon om å gjøre kvinnehelse til et innsatsområde. Det mener vi er viktig fordi kvinner er i klar overvekt blant kommunens ansatte, i tillegg til at kvinner utgjør omtrent halve befolkningen. Vi ønsker å styrke kvinners helse og bidra til større oppmerksomhet om kvinners helsetilstand og behov.

Vi mener en styrking av Mammografiprogrammet er et konkret og viktig tiltak i denne sammenheng. Vi vil derfor støtte en utvidelse av Mammografiprogrammet, slik at aldersgruppene 45-49 år og 70-74 år også omfattes av tilbudet.

Mammografiprogrammet når ut til distriktskommuner

Gjennom god tilrettelegging for deltakelse for kvinner i distriktskommuner med Mammografibussen, har oppslutningen om programmet vært svært god i Nordland.

I vår kommune har Mammografibussen kommet til Innhavet der den har betjent kvinner fra både Hamarøy og Steigen kommuner. Det oppleves svært positivt for innbyggere som ellers har 3 til 4 timer reisevei til nærmeste sykehus og brystdiagnostiske senter.

Denne tilretteleggingen mener vi gjør terskelen lavere for deltakelse, og har ført til at Mammografiprogrammet er et vellykket og viktig forebyggende helsetiltak som når ut til kvinner i distriktskommuner, og som flere bør få tilgang til.

Støtte til utvidelse av aldersgrupper

Vi registrerer at Helsedirektoratet vurderer å anbefale en utvidelse til kvinner i alderen 48–49 år. Det kan være et første steg. Vi vil imidlertid støtte at utvidelse omfatter begge de vurderte aldersgruppene 45-49 år og 70-74 år.

Brystkreft forekommer i økende grad hos yngre kvinner enn dagens målgruppe fra 50 år. Screening bidrar til at kreft oppdages tidligere, noe som gir bedre prognose og mindre omfattende behandling. Tidlig oppdagelse er derfor viktig for den enkelte som rammes av

brystkreft, men kan også gi samfunnsøkonomiske gevinster gjennom redusert behandlingsbehov og bedre mulighet for å stå i arbeid.

Samtidig mener vi tilbudet ikke bør opphøre etter fylte 70 år. Forventet levealder for kvinner i Norge er langt høyere, noe som tilsier at svært mange kvinner fortsatt har mange gode år igjen å leve og bør ha mulighet til å fortsette i screeningprogrammet.

Mange kvinner i aldersgruppen 70-74 år er både friske og svært aktive, blant annet i frivillig arbeid eller omsorgsoppgaver, men også i arbeidslivet. Vi mener derfor at tilgang på tidlig oppdagelse og behandling er viktig for god helse og livskvalitet, som også bør gjelde for kvinner eldre enn 69 år.

Vi ser positivt på at videre kunnskapsutvikling, teknologi (som kunstig intelligens) og risikobasert screening, på sikt kan bidra til et mer treffsikkert program der intervall i programmet kan bli mer individuelt tilpasset.

Varrudagáj / Med vennlig hilsen

Britt Kristoffersen Løksa
Suohkanoajvve / Ordfører

Ann Irene Sæter
Varaordfører

Tone Ellingsen
Leder hovedutvalg for levekår

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Kopi til:

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET

Postboks 8011 Dep

0030 OSLO